

Elogiu Omului

În anul 1979, anul Congresului al XII-lea al partidului, Editura Politică a avut inițiativa fericită de a tipări seria de volume tematice sub genericul „Din gândirea social-politică a președintelui României”.

Am pe masa de lucru volumul intitulat „Umanismul socialist” *, volum care reunește textele cele mai importante pe această temă din opera secretarului general al partidului și care, în ansamblul lor, se articulează într-o autentică și de largă respirație concepție teoretică și practică. Dealtfel, în întreaga operă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, problemele omului și umanismului ocupă un loc central, reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează, direct sau indirect, fiecare preocupare, fiecare gând sau acțiune. E foarte explicabil, ținând seama de faptul că problemele omului și ale existenței sale, ca ființă socială și individuală, ale demnității și libertății sale, fac parte organică din procesul de edificare a lumii noi. Societatea socialistă nu poate fi concepută fără transformarea radicală a condiției umane, fără eliberarea ei de exploatare și de alienarea izvorită din aceasta. Scopul suprem al transformării revoluționare a societății este tocmai așezarea existenței omenești pe alte temelii obiective și subiective, prin lichidarea exploatarei și parcelării ființei umane, restituindu-i-se acesteia demnitatea sa ontologică, frustrată de-a lungul secolelor de inechitate și asuprire. „Socialismul — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — presupune crearea unui om nou, înaintat, cu o înaltă conștiință umanistă, cu o gândire cutezătoare, revoluționară, capabil să înțeleagă legile dezvoltării sociale, comandamentele istoriei, să acționeze, în spiritul cerințelor obiective ale progresului, pentru înfăptuirea mărețelor idealuri ale comunismului. Victoria socialismului nu înseamnă încheierea procesului revoluționar, dimpotrivă, activitatea de transformare revoluționară a societății se ridică pe o treaptă nouă, superioară. Trecerea la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate presu-

pune amplificarea procesului revoluționar, care trebuie să cuprindă toate laturile vieții economico-sociale. Aceasta impune o luptă hotărâtă împotriva vechiului, a concepțiilor și mentalității burgheze retrgrade, promovarea cu curaj a noului, afirmarea spiritului revoluționar, materialist-dialectic în întreaga viață socială”.

În aceste rânduri este surprinsă însăși esența politicii umaniste a partidului nostru, care pornește de la axioma că orice societate care își propune să realizeze o lume mai bună trebuie să pună pe primul plan omul, omul real, concret, cu nevoile lui materiale și spirituale.

Spre deosebire de toate concepțiile umaniste idealist-speculative sau de tip raționalist-iluminist, care porneau, fără excepție, de la conceperea abstractă a omului și de la luarea în considerare doar a necesității ameliorării interiorității, a subiectivității individuale, partidul nostru așază în centrul concepției sale omul concret, ca ființă socială și individuală, a cărei eliberare și fericire nu pot fi înfăptuite în afara eliberării și fericirii întregii societăți, a satisfacerii în egală măsură a nevoilor sale materiale și spirituale. Schimbarea radicală a condiției umane individuale nu poate avea loc, așadar, decît în condițiile transformării revoluționare a întregii societăți din care individul face parte. „Noi făurim un umanism nou, revoluționar — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — care pune pe prim plan omul, afirmarea multilaterală a personalității fiecăruia, neîncurajînd însă individualismul, ci sporind răspunderea fiecăruia față de colectiv, față de societate. Pornim de la faptul că bunăstarea materială și spirituală a fiecăruia, adevărata libertate nu se pot realiza și afirma decît în cadrul bunăstării generale, al libertății și independenței întregului popor”.

Abolirea proprietății private și instituirea proprietății colective, de stat și obștești, înlăturarea exploatarei omului de către om, transformarea oamenilor muncii în proprietari ai producătorilor tuturor valorilor civilizației socialiste — munca devenind ea însăși sursă esențială de obiectivare a omului, dintr-una de risipire și anulare a lui — constituie tot atâtea condiții necesare pentru dispariția oricăror forme de alienare economică,

* Continuăm, în acest număr, publicarea articolelor consacrate volumelor „Din gândirea social-politică a președintelui României” (vezi „Teatrul” nr. 10/1979).

(Continuare în pag. 5)